

Беньковський Сергій Юрійович

начальник кафедри соціально-гуманітарних та правових дисциплін факультету забезпечення державної безпеки Київського інституту Національної гвардії України, кандидат юридичних наук, доцент

Лосюк Тараса Тарасович

Командир 3 відділення 112 навчальної групи факультету ЗДБ Київський інститут Національної гвардії України

ВПЛИВ ФІЛОСОФІЇ НА ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Філософія тісно переплітається з людським існуванням, прагне дослідити глибокі питання про природу реальності, знання, мораль і сенс життя. Хоча на перший погляд філософія може здаватися абстрактною та відстороненою від практичних проблем, вона відіграє життєво важливу роль у формуванні нашого розуміння світу та нашого місця в ньому.

Авторство слова «філософія» приписують давньогрецькому мислителю Піфагору (VI–V ст. до н. е.). Він був проти того, щоб його називали мудрецем, і вважав себе філософом (любителем мудрості, від грецького *phileo* — любов і *sophia* – мудрість), бо мудрим, на його думку, є тільки Бог, оскільки під мудрістю давні греки розуміли не просто мислення, а єдність способу мислення і способу життя. Тим самим з часів Піфагора у понятті «філософія» фіксується прагнення людини до самовдосконалення, до досягнення ідеалу. Ідеал традиційно включає в себе три найвищі цінності — Істину, Добро і Красу. Філософи Давньої Греції вивчали начала й закономірності світобудови, а під філософією розумілась наука взагалі [2, с. 40].

Мудрою людина вважається тоді, коли вона має не просто багато знань, а тоді, коли має певне розуміння того, як облаштовано світ, яким є ставлення людини до світу тощо. [1, с. 10].

По суті, філософія служить компасом на життєвому шляху. Вона надає людям можливість правильно ставити запитання, критично мислити та досліджувати фундаментальні аспекти буття. Поринаючи у філософію, ми починаємо краще розуміти себе та світ, у якому живемо.

Філософія здатна впливати на людей із усіх верств суспільства. Хоча вимоги військової служби можуть здаватися відмінними від філософських досліджень, все ж ця наука може надати військовослужбовцям безцінні знання для набуття: з метою ефективного прийняття етичних рішень, критичне мислення, стійкість, формування лідерських якостей та відповідальності, рефлексія.

Прийняття етичних рішень

Під час виконання своїх обов'язків військовослужбовці часто стикаються зі складними етичними дилемами. Завдяки вивченню філософської етики військовослужбовці можуть отримати уявлення про такі поняття, як теорія справедливої війни, моральна відповідальність і невід'ємна гідність людського життя. Ця етична основа може дати їм змогу орієнтуватися в складних ситуаціях і дотримуватися принципів справедливості.

У контексті російсько-української війни етичне прийняття рішень відіграє особливо важливу роль. Військовослужбовці стикаються з безліччю викликів щодня, включно із питаннями про використання сили, захист цивільних осіб та дотримання правил міжнародного гуманітарного права. Філософія пропонує основу для роздумів над цими питаннями та допомагає приймати обґрунтовані рішення у складних умовах бойових дій.

Критичне мислення

Філософія розвиває навички критичного мислення, які є невід'ємними для військовослужбовців Національної гвардії України. Ретельний аналіз аргументів, оцінка доказів та розпізнавання помилок дозволяють військовослужбовцям підходити до будь-якої ситуації надзвичайно якісно. Філософія спонукає до сумнівів та дослідженню різних точок зору. Ця здатність до критичного мислення дозволяє оцінювати ризики та адаптуватися до динамічних та непередбачуваних обставин на полі бою.

У контексті Національної гвардії України критичне мислення відіграє особливо важливу роль у прийнятті важливих рішень. Воно допомагає швидко та правильно оцінювати інформацію, аналізувати стратегії та прогнозувати результати своїх дій.

Стійкість

Філософія сприяє розвитку моральної та розумової стійкості, надаючи військовослужбовцям ширший погляд на природу людського існування та важливість особистих цінностей. Філософія заохочує до саморефлексії, самоусвідомлення та розвитку внутрішньої сили, необхідної для того, аби впоратися з проблемами.

Окрім фізичної підготовки та тактичних навичок, необхідних для військової служби, у Національній гвардії України визнають важливість психологічної та філософської підготовки, які допомагають зберегти емоційну рівновагу.

Лідерство та відповідальність

Філософія може багато чого запропонувати з точки зору розвитку ефективних лідерських якостей у військовослужбовців. Вивчаючи різні вчення військовослужбовці можуть покращити своє розуміння ролі лідера та відповідальності перед підлеглими та суспільством. Філософія підкреслює важливість прозорості, підзвітності та прагнення до загального блага. Таким чином, військовослужбовці можуть створити атмосферу довіри.

У Національній гвардії України лідерство та підзвітність є надзвичайно цінними, і філософія відіграє значну роль у їхньому розвитку серед військовослужбовців. Вивчаючи філософськими теоріями та концепціями,

пов'язаними з лідерством, етикою та зв'язком із суспільством, військовослужбовці можуть покращити розуміння своїх обов'язків як керівників.

Рефлексія

Філософія продовжує впливати на військовослужбовців і поза межами служби. Коли військовослужбовці повертаються до цивільного життя, філософські роздуми можуть допомогти в розумінні досвіду, осмисленні моральних складнощів і пошуку сенсу служби.

Філософія виступає рушійною силою, яка дає військовослужбовцям можливість орієнтуватися у викликах, властивих військовій службі. Крім того, філософія розвиває навички критичного мислення військовослужбовців. Вона також виховує у військовослужбовців стійкість і силу духу.

Отже, філософія має значний потенціал для формування мислення та дій військовослужбовців Національної гвардії України. Вона надає військовослужбовцям безліч можливостей, покращує навички критичного мислення, виховує стійкість і сприяє розвитку лідерства. Вплив філософії на військовослужбовців Національної Гвардії України є значущим і корисним з багатьох аспектів. Філософія, яка досліджує глибокі питання про природу реальності, знання, мораль і сенс життя, вчить нас критично мислити і розуміти світ навколо нас. Ця наука ставить перед нами завдання самовдосконалення і досягнення ідеалу. Вона допомагає вирішувати етичні питання, формує стійкість та розумову силу, розвиває лідерські якості та відповідальність. Все це робить філософію незамінною складовою підготовки та розвитку військових кадрів в Національній Гвардії України. Вона здатна забезпечити їхню більш ефективну службу і робить їх більш свідомими громадянами і захисниками своєї країни.

Список використаних джерел:

1. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Філософія : підручник. Харків : Право, 2013. 432 с. URL: https://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2019/Filosofia_2013_uchebnik.pdf (дата звернення: 06.06.2023).
2. Радіонова Л. О. Філософія : навч. посіб. Харків : ХНАМГ, 2006. 142 с. URL: <https://core.ac.uk/download/11323263.pdf> (дата звернення: 06.06.2023).